

છગનલાલ મોતીરામ શાહ Deputy Collector
Surat

11/26 22/5/26
19/26

ડિક્ટેશન શિક્ષક ભાગ ૨

બીજા ધારણના

મુખ્યગણિત શિક્ષક

બે આના

૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧

મર્મ દર્શક સ્વાધીન

કિમંત ૦-૩-૦

ચોન્ટજ ૧૦૦

માર્ચ

સને ૧૯૨૬

૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧

સરતકરનો બગીચા શિક્ષક

ત્રણ આના

છગનલાલ મોતીરામ શાહ

‘મુખ્યગણિત શિક્ષક’ વગેરેના કરતાં—શાદપોર—સુરત

બીજા ધારણના સહિતનાની પ્રતિબંધમાળા ત્રણ આના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮-૦૫ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઇસ્ટેશન મિડીય-૨

વિષય ૪૪૨:૮૪૩: ૧૧.૧૧.૧૧

રચનાર-છાનલાલ એતીરામ શાહ
“ મુખગાથિતના શિક્ષક ” વગોદેના કતી
રચનારનું ઠેકાણું-શાહપોર-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કતી-છાનલાલ એતીરામ શાહ
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું-શાહપોર, સુરત.

મુખારેલી વખારેલી આવૃત્તિ ૧૦ મી
સ્વર્ણ હક રવાખીન. સને ૧૯૨૬

મુદ્રક:-ભદ્રશંકર અંજીરામ વાદ
મુદ્રણસ્થાન: કલામય પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, ખાંડખાવડા-સુરત

કિંમત રૂા. ૦-૧૦ ગુણેથી વધુ

બાલ ગોપીના

હિતેશન શિક્ષક

ભાગ ૨,

સુરત વિધાન મંડળ
અમદાવાદ ગ્રંથાલય :

સંપીરણ-સંગ્રહ

છ. પી. દલાલ, મોરબી એ. વી. સ્કુલ સુપરિન્ટેન્ડન્ટ.
જાવક નંબર ૪૧. તા. ૧૬-૧૧-૧૪ના પત્રમાં લખે છે કે

“ તમારા તરફથી “ મુખગણિત શિક્ષક ” નામના ધોરણવાર પુસ્તકો મળ્યાં તેનું સાધનંત અવલોકન કરતાં મને ખુબ આનંદ થયો છે.

પ્રાથમિક સ્કુલનાં નવાં સુધરેલા અભ્યાસક્રમ પ્રમાણે મુખગણિત વિષયનું શિક્ષણ સરસતાથી આપવાના ઉચ્ચ હેતુને લક્ષમાં રાખીનેજ આ પુસ્તકો લખ્યાં છે, એમ પ્રદર્શિત થાય છે. તેનો ઉપયોગ કરવાથી વિદ્યાર્થીઓની સમજશક્તિ તેમજ સ્મરણશક્તિ સારી રીતે કેળવાશે તેની સાથે અંક-ગણિતના વિશાળ વિષયમાં પણ તેમને તે ખુબ મદદરૂપ થઈ પડશે એમ હું માનું છું ને આશા રાખું છું કે સારા શિક્ષકો આવાં પુસ્તકોને પ્રમાણ ગણી ઉદાર ઉત્તેજન આપશે. ”

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ હુ ધ ગવર્નર
સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં ૦ ૩૩૩૧ તા. ૧૫-૭-૧૫થી

સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના

ભૂગોળ શિક્ષક

એજન્સીની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજૂર થયો છે.
કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર-સુરત.

બીજા ધોરણના “અંકગણિતનાં મનોયત્ન”

મંજુર થયાના હુકમ નંબર તથા તારીખ,

મહેરમાન બંધનગર એન્જિન્યુઇરીંગ ઈન્સ્ટિટ્યુટ સાહેબની એડ્રીસના
એ. જી. નં. ૪૪૧ તા. ૨૧-૭-૧૯૧૮ના પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે
કે “અંકગણિતનાં મનોયત્ન” પાંચ વ્યાના. આ સ્ટેટની સ્કૂલોમાં બીજા
ધોરણમાં ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કરવામાં આવેલ છે.

મહેરમાન બાંધનગર સ્ટેટના એન્જિન્યુઇરીંગ સેક્રેટરી સાહેબની એડ્રીસના
નં. ૫૧ તા. ૩૦-૧૨-૧૯૧૮ ના પત્રમાં જણાવવામાં આવે છે કે,

બીજા ધોરણના

“અંકગણિતનાં મનોયત્ન” પાંચ વ્યાના.

પાં. દ. સા. આ. ના. ૨૭૨ તા. ૧૭-૧૨-૧૯૧૮થી આ સ્ટેટની
નિશાળોમાં ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કરવામાં આવેલ છે

મહેરમાન કાઠિયાવાડના એજન્ટ હુ. ધ. ગવર્નર સાહેબ બહાદુર
પોતાના હુકમ દ્વારા ૭૬ તા. ૨૮-૧૯૧૮થી બીજા ધોરણના
“અંકગણિતનાં મનોયત્ન” પાંચ વ્યાના.

કાઠિયાવાડ એજન્ટની તમામ પ્રાથમી સ્કૂલોમાં
ઇનામ અને લાયધેરી બુક તરીકે મંજુર કર્યો છે.

એ. જી. નં. ૨૬૩ તા. ૧૧-૫-૧૯૧૬ ગોંડળ સ્ટેટમાં
ઇનામ લાયધેરી માટે મંજુર.

હુ. સુ. નં. ૪૧૬૬ તા. ૨૮-૮-૧૯૧૬ રાજકોટ સ્ટેટમાં
લાયધેરી માટે મંજુર.

‘અંકગણિતનાં મનોચત્ર’ વિષે મળેલા અભિપ્રાય

બીજા ધોરણ માટેનું ‘અંકગણિતનાં મનોચત્ર’ મળ્યું છે તે જ્ઞેતાં મને આનંદ થાય છે. કેમકે વિવિધ દૃષ્ટિબિંદુએ લખાયેલાં પુસ્તકોની ગુજરાતીમાં ખોટ છે. આપનો પ્રયત્ન સ્તુત્ય છે, અને જેણે આપનું પુસ્તક જે અનુદેશ શિક્ષકોને શિક્ષણ પદ્ધતિ જેવા જાણનાં લાભ મળી શકે તે નથી તેમને માર્ગ પ્રદર્શક થઈ પડશે. એ.ઈ. ભરમ-કારની-ખડકી તા. ૧૮-૬-૧૯૧૯.

મનમોહનદાસ દ. પતરામ દલાલ.

“તમારા ‘અંકગણિતનાં મનોચત્ર’ મારા અભિપ્રાય પ્રમાણે બીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી થઈ પડવા સંભવ છે.

મુંબઈ, ગીરગામ પોસ્ટ, તા. ૨૨ મી જુન ૧૯૧૯.

કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ જીવેરી એમ. એ. એલ. એસ. બી.

“આપનું ‘જનાવેલું’ બીજા ધોરણ માટેનું ‘અંકગણિતનાં મનોચત્ર’ નામનું પુસ્તક મળ્યું. પુસ્તકના મનોચત્ર, તેમાંનાં દાખલાઓ, રીતો, પ્રશ્ન પૂછવાની ઢાળ, વગેરે જેમ ભારી ખાત્રી છે કે નાનાં બાળકોને ગણિત જેવા વિષય સમજાવવામાં શિક્ષક વર્ગને એ ધણાજ ઉપયોગી થઈ પડે એમ છે, ખાસ કરીને પરસ્પરજુ દાખલાઓનું સ્વયં ગોઠવવામાં આપે બાળકોના મનની ફળવણી ઉપર વિશેષ લક્ષ આપ્યું હોય છે. તમારા પ્રયાસને સારું ઉત્તેજન મળે એવી ઇચ્છા છે.”

સુરત, દેસાઈ પોળ, તા. ૬-૮-૧૯૧૯.

ગુલાબભાઈ રઘુનાથ જી

જીનિઅર એરિથમેટિક વગેરેના કર્તા.

પાડ ૧.

પરમેશ્વરે
કચું
ઘડેમાગું
ભક્તિ
પુલ્લી
ધર્મશાળા
બનાવ્યો
સુધારે
નિશાળનું
બાંધ્યું
કડીઆ
મલમલે
ફૂલ

વાસ
આવ્યો

તળાવમાં
ક્યાંથી
પાકરમાં
નાકિવાના
ધોવાના
હોસદી
તડકે
ટાઠ
ઉકાડવા
અજવાળું
હોર
અંધાકું
મટે

ચંદ્રમા
ઝગઝગો

હિભમ
બનાવ્યાં
સરજ્યાં
કળાવું
સલળું
દયાળું
સરજ્યું
હોશિયાર
ઊઠયો
પાઠ
પાડ ૨.
પૂર્વે
ઝગઝગાટ

દીસે

કુકરેફક
કુકડા
કુલડા
મધુર
ચંદ્ર
પડ્યું
ઊડી
મોડું
પુણ્યામાંવા
તોળો
ભક્ત
ધ્યાન
ગવૈયાઓ
મુલ્યાં

અગાનજ્ઞાત મોતીરામ શાહ કૃત

બીજી એપીસોડ હિકેશન શિક્ષક.

પ્રાકૃતિક અધ્યયન શાળા.

૬] ત્રીજી ચોપડીનો “ ડિક્શન શિક્ષક ” ત્રણ આના.

ઉદય	કારતકી	પખવાડીઆં	પાઠ ૪.
ગૂં ગૂં	કારતકે	પંદરમી	ગોકળઆઠમ
પત્ર	ટાઢ	તિથિ	તયાર
ખોલે	માગશર	ત્રીસ	ધોએલાં
ઉમંગી	પોપ	વારૂ	કડકડતાં
પંખેરૂં	મહા	ચેત્ર	નીકળ્યા
ધાય	પતંગ	વૈશાખ	ભાઈખંધ
ઢોર	ઉડાડે	જેઠ	મળ્યો
ફૂલ	ઉતરાણુ	ઝીણાં	એકઠાં
ભૂલ	શિયાળાની	ચોમાસું	ગાડી
પક્ષી	ઝિનનાં	અશાઢ	ધોડા
ઊઠ	કપડાં	ઘાવણુ	ઠઠ
પ્રભુકેરૂં	કયારે	ભાદરવો	નાનુએ
પાઠ ૩.	ઉનાળામાં	આસો	આંગળી
ઝડતુ	ફાગણુ	ખૂખ	વિખુટા
મહીના	સૂદ	ખજેવ	રસ્તા
વજ્ર	પુનેમે	દશેરા	હારખંધ
દિવાળી	દહાડો	પર્વ	દુકાનો
	વદ	કાઢ્યા	છેડેથી

ત્રીજા ધોરણનો “ મુખગચ્છિત શિક્ષક ” અઢી આના. [૭

કંસારાની	કાપડીઆની	લીધું	અંદર
તાંબા	દીઠી	આપ્યું	પેઠા
પિત્તળનાં	સુતરાઉ	ફૂદતી	આધોજ
વાસણો	રેશમી	પાઠ પ.	બોરડીનાં
મુખડીઆનાં	ઊનનું	સોખત	ઠીકફૂં
હાટ	શણનું	સજ્જડ	નિશાન
પેંડા	ઝરૈયાની	ઘેલો	તાકીને
મિઠાઈ	હાંડી	ગાંડો	દગલેદગલા
ખડકેલી	આરસા	હાથો	તૂટી
ખરાદી	અંજર	ત્રણ	ઘાટ
લક્કડ	નારંગી	પૂછ્યું	રાસ
ત્યાં	સંતરા	કયાં	હાળી
પલંગ	દ્રાક્ષ	પટેલની	હજાવીશું
પારણાં	ચોગાનમાં	મઝા	દોસ્ત
ઘોડીઆં	સિપાઈઓ	કહ્યું	કચું
લાકડાનાં	મિઠાઈ	શેખી	પછવાડેથી
રંગેલાં	ફૂદડી	સમજવીને	રખવાળે
રમકડાં	પુતળી	ઝાંપો	ઝપાટો
પુઠકળ	કેટલુંક	ઉઘાડી	લગાવ્યો

૮] ત્રીજી ચોપટીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ત્રણ આના.

નાસતો	નીકળ્યો	દિવસમાં	કહ્યામાં
થડ	સોળતનું	સાકરબા	ગમ્યું
માથું	ફળ	પુત્રનાં	દીધું
અથડાયું	મળ્યું	ઓવારણાં	ચોટામાં
ભોંય	પ્રેમ	ફોર્મપગલું	રઝળતો
છુદાઈ	ઠરશે	ખાંધ્યું	રસ્તે
લોહીલોહાણુ	ભાગ્યશાળી	લાઠકવાયો	ગધેડાનું
પકડયો	વિદ્યા	પાડ્યું	ટોળું
લપડાકો	પાઠ દ.	ભેટ	મસ્તીમાં
ખચ્યો	રખડેલ	ઉછેરવાથી	હાતાહાતી
નાઠો	હાલચાંદ	કુટેવ	ચઢ્યું
ભેયું	શેઠ	શીખ્યો	ગધેડાની
ઉભેતો	શેઠાણી	યોગમાં	લાત
ઝાલ્યો	છોકરું	અટકચાળાં	તંમર
ખેંચી	વયે	વિચાર્યું	ભેંકડો
સાત	આનંદ	ધલાજ	તાણતો
ધેતો	રહ્યો નહિ	વંઠી	ઓળખીતા
ચોટી	વધાઈ	નિશાળે	પહોંચાડ્યો
કાઠી	સાંભળી	મૂક્યો	હાડવૈદને

ખોલાવ્યો	ગાઢરાં	ઠોરોને	અહીં
ખદખદતો	નીરતો	મૂકતા	કેઢ
માર્યો	માંદું	ખવાડતો	ખાપુ
ઓસડ	ખચ્યું	પિવાડતો	ગોંધતો
ઓસડવેસડ	થાકી	જળવતો	ગોંધી
વલે	ખાંધે	વિચાચ	ખંદીખાનામાં
સમજ્યો	મૂકે	ધણી	પાધરમાં
જૂલી	ઝોકમાં	મહેનત	ચાંદનીમાં
માંડ્યું	છાંચે	સાચવણુ	છુડું
શિખામજથી	ખેસાડતો	ખદલ	ફૂંડવું
સુધરી	વાંસળી	પેસા	સાડું
પાઠ ૭.	વગાડતો	વરૂ	ઠરેલ
જક્કી	હૂંફમાં	શિકારી	ઠણું
વેડું	ખધાં	પ્રાણીઓ	સંભાળ
ત્યાં	ઊંઘે	અળણ્યું	સપાઈ
ભેંસો	સાડું	મોજમાં	સમજાવ્યું
વાછરાં	જતન	અભાગીઉ	ખધાંએ
પાડાં	ગણાતો	પાઠ ૮.	ઊંધ્યાં
લવારાં	ઊચી	લાગ્યું	ફાવ્યો

છટકી	હઠીસોંગ	ઊંહ ઊંહ	વરધોડામાં
ઠેકવા	નાહતાં	ઊઠયો	કોટ
મૂકયાં	રિસાય	અધારા	પાટલુન
આથે	છેડોજ	ખુણે	પહેયાં
પહોંચ્યું	ભાગ્યે	વોંછી	ટોપી
આનંદે	આડોશી	કરડયો	કહ્યું
માંચું	પાડોશી	ચીસ	ધાસ
કોતરમાંથી	ભાઈભાંડુ	આલ્યું	ખુશીથી
વરૂએ	ખનતું	રેવ	તેયાર
તરાપ	દહાડો	હોંગ	પાઠ ૧૦
ખોડમાં	કંસાર	વેદના	વિષે
ખચ્યું	જમણુ	ભોગવવી	યતન
તાળું	વધારે	સાડ	ભોંચ
આણ્યું	માંદો	આણ્યું	ગભરાય
ફાડી	વાડકીમાં	પરતાયો	વણુ
શિખામણુ	મૂકયું	સમજયો	તૂટેલે
પાઠ ૯.	ગમ્યું	આપણુનેજ	તાંતણે
રિસાળ	પીરસેલી	રિસાવાની	ચઢયા
સુફલ	થાળી	તપાસી	

માટ	આળસ	ઠયા	ચક્રરમાં
હેઠે	અનંત	બહાદુરસિંહ	દોડાદોડ
પડથો	પાઠ ૧૧.	શિવશંકર	ધૂમી રથો
ફાંચો	ચક્રમિલ્લુ	બન્યા	બેસાડે
ઘાટ	કચ્છ	સાથવાળાઓ	સાથીઓ
મંડયો	નંબર	કિલ્લો	થાકયો
ત્રણુ	પ્રમાણુ	બેસવાનું	જમણી
નહિ	બંધાઈ	હુમલો	ઉઠાડયો
હિંમત	સાથ	વચ્ચે	પેંતરા
હોંસથી	ઠરાવી	દોડવું	ફેંકી
લીડયો	નિશાળીઓ	પકડનારના	દોડ
છટ્ટી	ગુરુજી	સુધી	પૂર
ધીરજથી	ઠરાવ્યા	ધૂળમાં	બેસથી
પહોંચ્યો	ગઢ	આસરે	બૂલથાપ
નિરંધાર	અજીતસિંહ	લીટો	ટપોટપ
ખંતથી	ઠાકોર	કાઢી	અંતે
ચત્ત	રામશંકર	માંચો	શાખાશ
કચો	સરદાર	અંતરે	સોને
ચગદાઈને	મિલ્લુ	માંડયું	

૧૨] ચોથા ધોરણનો "સુખગચ્છિત શિક્ષક" ચાર આના.

પાઠ ૧૨.	દિવસે	બોલ્યો	ઘાટ
દૃઢ	બોલવાનું	ડગવા	સુંદર
છુદીની	થોભ	દીધું	ભડું છું
ભાઈબંધ	ખાતરી	પાઠ ૧૩.	સંભાળ
પાદરે	સુનું	મધમાખી	મુલકમાં
ગેડીદડા	રસ્તો	અધું	સોહામણી
ભડું છું	ખતાવું	સ્વાદે	કુટડા
વિના	અહીં	ગણગણતી	ભપકાદાર
ડગલું	ઝટ	દિવસ	દેખાઓ
કયાં	અહાહાહા	પૂછ્યું	ઉલટા
પીતરાઈ	કહું	કુકુંખનાં	માલમતા
માંદો	યાદ	બેડને	ખગાડો
કયારે	આબ્યા	માણસો	અધુંએ
હમણા	સિવાય	છછેડે	નુકસાન
રંગ	કયાંએ	ખંને	મધપુડામાં
ભમ્યો	એટલું	હંખીએ	ભડું છું
મઝા	માં	મૂકે	નવાઈ
અત્યારે	પાળ્યું	પીઠ	સમજ્યો
ધૂળ	ચાલ્યો	ભુઓ	નાડીઓ

ઉપયોગમાં	પૂછ્યું	ફૂટ્યું	ખરડ
બગાડ	કયું	ફુટેલું	ચીથરાંની
ચાહશે	વહેંચી	પસ્તાયો	પછાડીએ
પાઠ ૧૪.	તલપી	ભૂલ	ખેંચતાણુ
માટીનાં	ઉલટભેર	વાંક	કાચર
પુતળાં	દોડતો	સાળું	આધો
મોસાળ	ઠેસ	રમકડું	વેળાસર
મોળાઈ	પુતળું	વિચાર	શણુગારવી
ધાન્યથી	ભાંગેલું	જણાવ્યો	હમણા
ટાઢી	એકઠા	દાખ્યો	ખેનપણીઓ
અંગેડી	ધોતલીમાં	ઉતાવળ	ચોટલો
સળગાવી	ઘાલી	નહિ	લુગડાં
ચોંક	ભાંગેલું	પાઠ ૧૫.	ઘરેણાં
ચટણી	ફૂટી	ઢોંગલી	તૈયાર
દિવસ	દઉં	તખતો	ફુટી
ખૂબ	હોંસભેર	ઝૂટવી	બદામ
મોજમઝા	દોડયો	ભાંગ્યો	અપાવ્યું
નીકળ્યો	સાંભળ	સરી પડ્યો	કચારે
હરી	આપ્યાં	ભાંગ્યો	નેએલું

૧૪] બીજા ધોરણની “સૃષ્ટિજ્ઞાનની પ્રશ્નોત્તરમાળા” ૩ આના.

કળાટમાં	સદા	સમજ્યાં	મંગાવ્યા
મૂકેલું	લેશ	ગભરાટમાં	મંગાવ્યું
દીકું	કલેશ	રમકડાં	આનંદ
માગ્યું	કદીએ	મૂકયાં	સૌ
પરણાવીશ	કોય	માયાં	ઠેકાણે
સહીઆરે	પાઠ ૧૬.	ગણકાયું	પાઠ ૧૭.
વિવાહમાં	રામચંદ્રજી	સર્વે	વિચાર્યું
ઠંદા	દર્પણુ	ડસકાં	વિષે
સંતાપ	પુનેમની	રોણુ	બ્રાહ્મણુ
હળીમળીને	સાંજે	ચઢયા	વિદ્યાર્થી
સાંભળ	કૌશલ્યા	ગાદમાં	મૂખ
ખંને	પૂર્વે	મધુર	બ્રાહ્મણનું
સપી	ચંદ્રમા	હાલરડું	ધણી
સઘળો	ઊગ્યો	રડ	ધણીઆણી
શેક	શ્રીરામની	ધીરા	ઊગ
ઘટે	હરજી	દશરથ	ઊઠતાં
નિંદે	નાનકડા	કયું	કચરોપુંજે
ખળવંતા	રૂપાળા	વળ્યું	નાહીધોધ
પરમેશ્વર	ધર્યા	પ્રધાનને	ભક્તિ

ખીબ ધોરણ માટે “અંકગણિતનાં મનોવલ્ન” પ આના. [૧૫

વિદ્યાર્થીઓને	ભક્તિનું	ગાર્ડ	સૂવાને
ભણાવતો	પારણામાં	સ્ટેશન	હું ફાળું
કથા	સુવાડી	સંદેશો	પાથરી
ગુજરાન	સોંપી	સોંખો	ચોથાએ
બેઠ	નોળીઓ	પહોંચાડી	દીપડો
પેટે	મોડું	એટલામાં	પાકયું
છોકરાંછૈયાં	લોહિઆળું	રસ્તે	બહલે
કથાં	ગુસ્સો	ખોડંગતો	પસંદ
ઇશ્વર	ચઢયો	માયાળું	શાખાશી
આધાર	બેડું	જાણ્યું	જાપખાનાવાલા
સૌ	દીઠા	દુઃખી	ગોઠવણુ
આંગણામાં	ભાંગીતૂટી	મદદ	જાણાવ્યું
નોળીઆળું	સમજાવ્યું	ભાઈભાડું	આગગાડીના
બચ્યું	માર્ગો	દીઠો	ગાર્ડને
તરફડતું	પસ્તાઈ	પાળ્યો	સરનામું
દયા	અભાગણી	નવાડયો	મિત્ર
દૂધ	પુત્રના	પાટો	રસ્તો
ઉછેરીને	પાઠ ૧૮.	ખાંધ્યો	સડકથી
જન્મ	હોશિયાર	ત્રીજાએ	છુટો

૧૬] સુરત શહેર તથા ચૌધાંસી તાલુકાનો ભુગોળ શિક્ષક ડૉનાં

ફે'કળે	ખખરદાર	દયા	ભણેલો
નીમેલે	પાઠ ૧૯.	ધરાયો	હોશિયાર
ઠંકાણે	હાળીએ	નહિ	હોશિયારી
ખડખડાટ	દોરડું	હડસેલી	મુલકના
સિસોટીનો	ખાંધી	હોંચતા	નીમાણુકની
દૂરથી	હોંચકા	ખસેડયા	હુકમ
સંતાડી	રીતસર	ચઢાવ્યો	શાહખંદા
પંપાળીને	ઠરાવ	સાથીએ	શાહખંદીઓ
પહોંચી	હિંચોળે	ખઝાડી	ધારૂં છું
ઠરાવ	પ્રમાણુ	ખવડાવ્યા	ફરમાવશે
પ્રમાણુ	ખિચારે	માન્યો	વાતચીત
ફે'કણું	ઉલડું	પાઠ ૨૦.	ચીતરામણુ
કેળવ્યો	તોફાની	પાદશાહ	રમકડાંથી
આઠ	ખાંધ્યો	ઓઢો	તહેનાતમાં
પંદર	વચ્ચે	ખલીફા	ગમત
મિનિટ	માથું	રેયતનો	છોકરવાદી
અપાટાખંધ	કોણી	શરીર	પાદશાહે
મોઢામાં	ઢીમણુ	મજબુત	પૂછ્યું
ધણીનું	છાતીવાળો	દેખાવડો	નામદાર

મુંબઈ ઇલાકાની ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળાં ૪૥ આના [૧૭

સમજીતી	ઝાંઝા	અહીંજ	ઉતરવા
દિવસ	મીઆં	કોહલાં	ત્યાંજ
ચઢેલો	કઠણુ	કુતરાં	ઉતારીશ
ફરજ'દોને	હંયાના	વરૂ	પહોંચ્યા
ઉછરે છે	નીમણુક	તરસ	મદદથી
બગડશે	રહ	હમણાજ	પાઠ રર.
અક્ષાએ	પાઠ ર૧.	ખોંખારો	પકછાયો
દેખાવડાં	આંધળો	સાંભળ્યો	ભાગોળમાંથી
ખેલતો	લંગડો	ખોલાવ્યો	હાડકું
ગુનો	ઢેકા	અહીંથી	જડયું
સાંભળી	ઢળીઆવાળી	ચઢાવશે	ચાટે
વિચાર્યું	ભોંચમાં	પરમેશ્વર	ધૂળમાં
દીલમાં	ચઢ્યો	ચોકળું	ઢાટે
રૈયતની	ઢોકે	દુઆ	કાઢીને
સંભાળ	રસ્તો	મદદ	કરડે
વિષે	ગભરાયો	મજબુત	અહીં
વિચાર	વિચારમાં	ખ'ને	ચોલીશ
બદલાઈ	જણાય	ખેસાડી	પડાવવા
દીલગીરી	પક્ષી	ધોરી	ખાઉં

મેંમાં	મુઓ	હડખાએલા	જુકું
દોડતો	ખોળ	મૂખં	છુકું
કિનારે	પડાવી	દેખાય	મૂકી દીધું
કુદકો	હાનત	હડખાએલું	ઉંચકયાથી
અર્ધી	ગુમાવ્યું	ગણુકારતાં	અભડાયો
ઝટ	તાકે	થોડેક	ખુલ્લું
ભાંગેલો	ગુમાવે	પેટેજ	દેખાયા
પૂલ	પાઠં ૨૩.	કશું	ભરોસો
ચઢયો	બ્રાહ્મણ	સંદેહ	બ્રાહ્મણે
અદેખો	ત્રણ	હડખાયું	ગુમાવ્યું
ભસવા	ઠગ	દરકાર	પાઠં ૨૪.
મોઢામાં	ખકરું	ઠાવકું	નિવે
દેખાતું	ખરીદ	પહેરેલું	મનુભાઈ
માર્યાં	કચું	દેખાઓ	ભાનુએ
થાકીને	વાટમાં	શિકારી	માર્યો
ભોંભોં	મળ્યા	શિકાર	લડતો
મળ્યું	વિચાર	હડખાયું	કચું
નહિ	ક્યો	બંચકું	ફેકત
ભૂખે	માથું	વિચારું	જખોટો

પૂછીને	પાઠ ૨૫.	સૂણી	દુઃખથી
પૂછયું	કુહાડી	સાઢ	મૂલ
પૂછવાનું	પિતાની	વહે	ઠરાવ
ગોળમટોળ	બન્યો	માથું	રૂપીઆ
ચળકતો	ભાથડો	કાઢી	હૈયું
ચટાપટા	બહાદુર	સંપત	પંપાળતાં
ગમ્યો	શાણી	જગનાથ	કહ્યું
બગાડયું	ઘાવ	પાઠ ૨૬.	બચ્યા
છીનવી	ભાળે	છેંચેછોકરે	પરદેશીને
ખોડું	ખેલતો	ભરપુર	સોંપું છું
એટલુંજ	ઝાંપે	પૈસેટકે	ખાંધી
વિના	તળાવે	હાલત	દુઃખ
સમજ્યો	હલાબયું	બગડતી	બરહાસ
પૂછયા	નિહાળયું	ખૂટી	ખાવાનામાંથી
ભરોસો	કર્યો	ખૂબસુરત	ભૂખ્યા
શિખામણ	દીલે	ઉમઢા	પરવડે
મૂલીશ	પડી	દેશાવરથી	પૈસા
નહિ	સઢા	પસંદ	ફેંકી
—	સૂક્ષ્મતાં	ભૂખના	ભૂખે

વેચ્યો	કુટડા	વળ્યું	ચેકું
ભુઓ	કયાંથી	ખઠખઠ	જરદીના
પ્રાણી	શિકારીઓનું	ઝાલ્યું	વાસણુ
હેત	લલકારવું	વખોડતું	ગભરાટથી
પાઠ ૨૭.	ભસવું	સંકટમાંથી	માયું
ચોકખા	ઊઠ્યું	ફસાવી	રંગાએલું
ત્યાં	નાકું	વિચારે	સિંહ
પકછાયો	છલંગ	વખોડવી	દીપડા
શીંગડાંનો	ઠોકડા	વખાણુવી	પ્રાણી
લાગ્યું	દોડ્યું	પાઠ ૨૮	વિચાર
શીંગડાથી	આથે	નકલ	ગભરાશે
શેભે	પારધીઓ	શિઆળ	પરમેશ્વર
એટલામાં	છેટે	દિવસથી	સૌને
પાતળા	દોડતું	ઇચ્છા	પ્રધાનનું
જણાયા	પાધર	બૂખ્યું	પથારી
ખડખડવા	વટાવી	શહેરમાં	આંગણે
લજ્યું	પહોંચ્યું	ભર્યાં	સોંપ્યું
સુંદર	ફેલાએલી	ગભરાયું	ચટાપટા
દેખાત	ખેંચતાણુ	રંગરેજના	ડીલ

લુહારની	મેળાપ	અભેસીંગ	તરાપ
કોઢમાં	અહીં	આપકર્મી	કેકાવી
પેકું	હેતથી	રાયપુરમાં	માથુ'
ભડ્ડીમાં	ચડભડી	મોહનસીંગ	ઉડાવી
સળીઆ	નડવા	માનસીંગ	દીધું.
ધગધગતા	મોઘે	પરણાવ્યો	ખડાદુરી
ચાંપ્યા	શેખી	રાજપાટ	ખનાવ્યો
દાઝયું	ચોટામાં	સોંપ્યું	લશ્કર
પાઠ ૨૯.	બેઉ	તીર્થમાં	હિંમત
જઠ	રડયું ખડયું	વતન	લૂણુ
મહીનામાં	પૂછયું	છોડયું	તૈયાર
નાનુભાઈનાં	ચઢાવી	દૂરના	ફેતેહ
લક્ષ	દાદીમા	દેશમાં	દહેરામાં
દાળ	શેરડી	ઉદેસીંગ	પ્રાર્થના
સાકર	ભારેખમ	હોશિયારી	ઘંટ
આણ્યો	ઉપયોગમાં	દશેરાનું	તડંગધુમ
વહુને	સા	પર્વ	ડંકા
પિએરથી	પાઠ ૩૦.	મેદાનમાં	ફરફરતાં
ટાંકણે	આપકર્મી	ઓચીંતી	નિશાનો

દુશ્મનની	ચર્ચા	ગળા	હ'મેશાં
તૂટી	ફૂટતો	ઉપરાંત	ચોકખાં
લડાઈ	તડુકતો	પેટ	ભૂદયો
ખૂબ	ખાખોચીખામાં	કુલાવવા	ધૂજતો
ફેંકયો	દેડકું	પાઠ ૩૨.	સોભાગચ'દ
ઠેકડે	ચગદાઈ	લાલશ'કર	ધૂજે
પહોંચ્યો	ગભરાતું	દિવસે	ધરમદાસ
મુઓ	ફૂટતું	શિખામણુ	ગુરુજી
નાસભાગ	ઠેકડા	ખરડાએલે	પહેર્યાં
લેટયા	દોડી	નિશાળમાં	ખાદીનાં
વરમાળ	શકતું	કહ્યું	ધોએલાં
પહેરામણીમાં	દેડકી	ભિખારીનો	ટાઢ
મેળવ્યું	ચઢાડે	રસ્તો	ઝીણું
નહિ	કુલાવી	તળાવડીમાં	ઋતુમાં
પાઠ ૩૧.	કુલાવ્યું	જીતર્યો	સાહુકારનો
ખળદ	દુઃખ	લપસી	લુગડાં
દેડકો	વેઠે	અંદર	નાહતાં
તળાવમાં	ગુસ્સે	કાઢવા	વર્ગમાં
દેડકાં	ફાટી	ખરડાયાં	કચરાશા

બૂલતો	જડયો	શેલો	સંસાર
ઠીલ	પાડોશમાં	ધોળી	નવરંગી
ખગડવાથી	અહીંથી	ધોળણનાંજ	ફૂલ
કસ	હમણાજ	રાજમાર્ગ	શોભતાં
બોરીયાં	ખળદને	કુંકડું	તરુપાન
છુટા	દોરીને	નજીક	કરાડ
ટોપી	ઓ	વસ્યા	સિંધુ
ધોનાર	ખાતરી	ખંતીલા	સરિતા
પાઠ ૩૩.	પગલાં	હોશિયાર	ઘાટ
ઉપયોગ	ફાટ	પુષ્કળ	રંગિઆમણી
બ્રાહ્મણના	અર્ધાં	પૈસા	વનવાટ
વાણીઆના	ઢંકાચલાં	મેળવ્યા	શિઆળે
ભાઈખંધી	જાણુ	પાઠ ૩૪.	શીતળ
રાહુરમાં	આંગળામાં	પ્રભુનો	ઠંકક
ધંધો	અંગુઠીઆં	મહિમા	સૂર્યનો
બ્રાહ્મણે	જોડવાં	જગપતિએ	નિરાધાર
દેશાવર	ઘાલેલાં	રચના	દિવસમાં
પસંદ	નિશાનીઓ	પ્રાણીઓ	ઝૂલતાં
સારૂ	કયાંથી	સરખાં	મધુર

નાદ	ત'ણુ	છાંટે	પૂર્વ
સૂઢમાં	તાણેલ	ચૌટાં	લીમડાનો
ચંદ્રતણી	નાળિએર	ગુંજાર	કસરતશાળા
આનંદ	તાડ	ચાંદની	સાંજે
મેઢાન	ધળ	સ્વાદે	કસરત
આંખડી	વાવટા	શિખંડ	આથમે
સાંભળવાને	પૃથ્વી	પશ્ચિમ	આથમણી
કથું	પણવ	દક્ષિણ	ઓળો
દાંત	શરીર	સુખીક	વસ્તુઓ
ચાવણું	પોપટ	પાઠં ૩૬.	ઉત્તર દિશા
ઉપકાર	કલોલ	દિશાઓ	દક્ષિણ દિશા
કળા	તીતર	પશ્ચિમ	દહાડે
સરળ	કણુતર	નિશાળની	અ'ધારી
પાઠં ૩૫.	પ'ખી	ટેકરાઓની	કઠણુ
વસંત	વિશેષ	ભઉં છું	હંમેશાં
ઋતુ	ખેશ	ભિગતો	દીકામાં
રહોય	કેસુડો	ભિગમણી	પીઠ
વનસ્પતિ	ધોળીને	પૂર્વ	જમણા
નિશાળ	કુવારા	દિશા	

પાઠ ૩૭.	કહું	જણાવવાને	પુરસ્તી
નિશાળનો	જોડે	વચમાંથી	શાખાશ
નકશો	દોડતો	ભૂસ્તી	સમજાવતાં
સ્લેટ	સમજણ	ઝોટલો	પાઠ ૩૮.
બેસતા	જુઓ	ઉતરવાને	સ્ટેશન
દહાડે	મથાળે	મધ્યમાં	કાઢતાં
વિજયા	ઉત્તર	પગથીજ	શીખ્યો
બારણામાં	દિશાઓ	મૂકયું	શીખવશો
સાથીઆ	ત્યાં	ધોરની	સ્લેટ
પૂરતી	મૂકી	કસરતશાળા	પૂર્વ
મુકુંદ	પૂર્વ	લ'બચોરસ	પશ્ચિમ
ઠાઢેલો	પશ્ચિમ	પગથીઆની	નિશાન
દાંડી	દક્ષિણ	પાટીઆથી	મુકાબુ'
કાઢી	કુટ	ચઢતી	ડગલાં
ઠાકોરદાસ	કુટપટી	ગેલેરીઓ	વચ્ચે
ઝોટલો	લ'બાઈ	બેઠકોની	ચાળીસ
પ્રમાણ	પહોળાઈ	ટેબલો	મૂકી
કાઢતાં	રસ્તો	મૂકયાં	અડકેલાં
નંબર	બતાવ્યો	માસ્તર	નિશાન

ઝોળ'ગી	દોરો	મઝા	વાળુ
ચીતરવી	વજ્યા	પશ્ચિમ	સગડીની
દોરી	આંખાવાડીમાં	કાંઠા	મનસુખ
પ્રમાણે	પહોંચ્યા	ભાકું	મોસાળથી
પૂલ	નિચાણમાં	વહેણુ	દહાડે
ખેતરો	ચતુરલાલ	ખતાંયું	ગમ્યું
ઠેકાણે	વહેળો	ચાક્કાક	શીખવતા
મથકની	ટેકરી	અર્ધાંથી	ચદયા
ગોચર	ઢાળ	કાંગરના	રૂપીઆ
સમજ્યો	આસપાસનો	પાળ	ખાડો
પાઠ ૩૯.	દેખાવ	કચારડા	ગંધ
સહેલ	સૌ	હોશિયાર	પુરાવી
દહાડો	દહેરું	ઉંચી	ન'ખાવવા
વર્ગ	ધજ	મુગમ	ખ'દોખરત
ભરાએલો	ઊડતી	મસ	મુસલમાનને
વગડામાં	ધશાન	પુરો	હવાલદાર
ખૂશ	ટાઢો	પાઠ ૪૦.	ઢેક
નીકળ્યા.	લલ્લુ	અધિકારીઓ	મામલતદાર
પો પડામાં	તળાવ	શિઆળામાં	ભરણાના

રાવણીઓ	લુગડાંવાળો	ખેડુત	ત્યારે
તાલુકે	વેણીલાક	ખેતરમાં	પશ્ચિમ
ઢેઢને	ગેરહાજર	દુકાનદારો	આથમે
તલાટી	માંદો	ઉઘાડે	આથમ્યા
સાહેબ	દાકતર	નિશાળે	સળગે
પૂરવા	પાઠ ૪૧.	ઊગતો	વાળુ
હરિભાઈ	આકાશ	પક્ષીઓ	તૈયાર
કોથળી	સોનેરી	પક્ષી	દહાકાનો
કયાં	પથરાઈ	શોધવાને	ઘોંઘાટ
ખેડયું	વાદળાંની	ઊડતાં	ધીમેધીમે
જાઉં છું	ધગધગતા	સઘળી	ચોતરફ
ત્યાંથી	અંગારા	વનરૂપિ	અધારૂં
વહેંચતો	અજવાળું	ખીલતી	પાઠ ૪૨.
હુંડી	ચળકતો	મધમાખો	લક્ષ્મણ
માસ્તર	ઊગે	ખીલેલાં	રામચંદ્ર
ખોલાવ્યા	ઊઠે	રૂલો	ઊઠી
ટપાલી	દાતણુપાણી	ચૂસે	રેશન
એટલામાં	ધંધે	ઠંડા	ટાઢ
ધોએલાં	વળગે	આનંદ	ઠંડી

૨૮] ગુજરાત પ્રાંતની સા. ભૂ.ની પ્રશ્નો-તરમાળા ત્રણ આના

કુંકાય	ઉખડી	સઘળાં	થાઉં છું
મોડું	ફળીઉં	સાંભળવાનું	ઝાંખો
સર્વે	ભૂલ	થોડાંક	પ્રમાણે
વચ્ચે	છેટેના	સહેલાઈથી	કહાણી
પહોંચ્યા	દરીઆ	ચુરે	કયાંથી
ટિકિટ	વાઢળાંને	ખડીઆમાં	વિષે
બારણું	ઘસડી	હુબાવી	પૂછો
કયાં	ધાન્ય	પાટીઆ	સાંભળો
ગુંગળાઈ	ખેંચાઈ	શરીરમાંથી	જન્મ
બીજું	ફૂલમાંને	કણુ	તળીઆ
પ્રાણી	ઉનાળામાં	ચોંટી	સે'કડો
બારણું	અકળામણુ	અક્ષરે	ઉંડા
ઉઘાડી	સમજવામાં	સેકાઉં	જંતુઓ
અપાટે	પાઠ ૪૩.	પીગળતો	ખનાવ્યો
તોફાન	નહંય	ચૂસી	ડીલમાં
નળીઆં	કકડો	ઓગળતો	છિદ્રો
ઉઘલી	મૂલ	ભટ્ટીમાં	થર
ખેતરમાંને	પૈસાના	કઠણુ	દબાઈ
મૂળમાંથી	દુઃખ	ગાંગડો	ગાંધ

પાંચમા ધોરણનો “મુખગચ્છિત શિક્ષક” ચાર આના. [૨૬

ચાંચવા	ટીપવાથી	ટાકું	હકીકત
પાવડા	લાંબાં	પાઈ	પસંદ
ભોંયમાંથી	પાતળાં	પૈસા	ધાતુ
ખોદીને	ભોંયમાંથી	સિક્કા	ખાણુમાંથી
કોથળામાં	ચળકતું	સિવાય	જસત
અહીં	પતરાં	ટંકશાળ	મેળવણીથી
આણ્યો	લોટા	પાઠ ઈપ.	ખૂબ
હકીકત	લોટીઆ	પિત્તળ	પીગળીને
પાઠ ૪૪.	ચંબુ	પિત્તળના	કઠણુ
તાંબુ	નાળચાં	દહાડો	તાળાં
તાંબાનાં	તાંબાકુંડી	દહસુખને	મળગરાં
વાસણો	કથરોટ	પૂછ્યું	કડાં
પુઠકળ	ખેડાં	ક્યાંથી	સાંકળો
ધંધો	ઝાંખાં	વિષે	આપણા
કંસારા	માંજીએ	શીખ્યો	વાપરવાનાં
ટં ટં ટં	થર	ધાતુ	ઘણાંખરાં
પતરાં	ખાજેલો	વર્ગના	ઝાંખાં
હથોડા	કાટ	છેલો	તપેલાં
ટીપે	ખાટી	જાણુતો	થાળીઓ

લોટા	પાઠ ૪૬	મૂળ	હરો
લોટીઓ	વર્ગ	તદન	ધરો
વાડકા	છોડતી	શકાતુંજ	હાંડી
તાસકો	ઊગી	ઊગે	જડ
ખરણી	નીકળ્યું	ઝાંઝવો	ઉપલાણે
પવાલી	સ્તતામાંથી	ચરાઉ	પાણીવાટમ
શિરોઈ	ભુઓ	ખેડુતો	ઊગ્યું
ખાટી	છોકડું	સુકવીને	સુંવાળી
કટાય	પાંદડીતું	પુળીઓ	સરકટ
ચઢાવી	કુમળું	ગંજી	વાટ
જલદી	ત્યાં સુધી	તળાવની	સુકાય
કટાતું	છાપરાં	ગડીઓ	સાહડીઓ
માંજેલાં	દોરી	સુગંધ	સુપડાં
ચળકતાં	વણીને	મોથ	ટોપલીઓ
ચળકાટ	ખાટલા	ખુજળી	પાંદડી
સસ્તું	સુળીઆં	ધુપેલમાં	તમાકુ
કુંચી	સોયા	અતર	ફટીને
દોડતી	ધારવાળી	પાંદડીવાળું	પલાળે
	એટલાં	જાળ	મેજ

પાઠ ૪૭	કડબ	છાશ	તાત
ગુચ્છો	નવાઈ	મજબુત	સઘળો
સાંઠા	ઢોરને	કૌવતવાળું	સંસાર
ચંદુલાલ	રાતડીઆને	ગએલા	કુંલ
પરાળ	મીઠો	હોઈ' છું	ધાન્યને
પાંદડી	પાઠ ૪૮.	ઉંઘ	નીપળવે
ગાંઠો	ખેડુત	આળસુ	અન્ન
કાતળી	વચ્ચો	સુધારે	લઈ
ધાંધાહીમ	ધંધામાં	બનાવ્યું	સંતોષે
ઝીણું	સખત	ખેંચી	ઉત્તમ
સે'કડો	પહોંચું	કેશ	પાઠ ૪૯.
ઘઉં	સામડું	હળપુણી	કેશવરામને
મહીકાંઠા	ભાથું	લુહારે	દિવાળીને
નાગલી	રેટલા	ચવડું	ટાંકણે
થેક	અધાણું	સડ	કચારડા
સામે	ચટણી	ધુસરી	પૂછ્યું
છડીને	ખવડાવું	બળદ	અપાડો
દેખરાં	કોઢમાં	છડો	ધરૂ
ખચલી	નીરૂં	ખેડાઈને	તરૂ

ઉખેડી	વેંત	પાઠ ૫૧.	ઉપયોગી
છુડું છુડું	ગાંઠા	રેડલી	પૈસાદાર
ઝીલવો	વારૂ	રસોઇ	પાઠ ૫૨.
ઢીચક	પીતને	તપેલી	મધમાખ
મુકવશે	અગિઆર	વચ્ચે	મધપુડો
દાણા	ડુકર	ખેઉ	લટકતો
ભરડીને	શિઆળવાંને	સાંભળતી	વાધરી
ખાંડવાથી	પેસી	દાંત	કામળો
રાંધીને	તુકસાન	ઘરડાં	ઝોડીને
પાઠ ૫૦.	અટકાવવાને	ઉજળો	ધુણી
શેરડી	સંભાળ	દૂધ	ખગાડ્યું
રણુછોડ	પાકટ	સફેદી	છરછા
કોણ	કોણમાં	ચુલા	ફૂલ
સાંઠા	પીલવાથી	રંધાઇને	પંડે
સંખંધી	તાવડામાં	માંદા	ઇંડાં
પુબકળ	ઉકાળે	દળી	મૂકવાનુંજ
ખાતર	ઉકાળતાં	લોટ	ખુણાવાળાં
કકડા	થટ	કણુક	ઉછેરવામાં
દખાવી	ટાઢો	હિસાબે	જન્મ

એકડું	પાઠ ૫૩.	ગળી જાય	દીઠી
રક્ષણ	ખતક	ખચ્યાં	નહિ
સિવાય	મરઘાં	જળવે	વારૂ
ઠંખ	શેખ કાદર	ખડખડે	ચીં ચીં
આળસુ	મુસલમાન	ત્યારે	નાખ્યા
મહીના	પહોંચ્યા	ખીકણુ	એકદમ
ચોકખાં	ખાખોચીઆ	છેડવા	ઊડતી
જંતુને	વારંવાર	ધસીને	ઉપાડી
અહીં	પીછાં	માંજર	ઊઠ ઊઠ
દયા	ચીકટ	દીપે	અણીદાર
ત્યાંથી	ભિંજતું	ઉકરડા	જીવડાં
હુજરતણી	કાદવમાં	ખોતરવાની	રૂ
ચૂસી	દાંડીએ	ટેવ	તણખણાં
જીવડું	નેડાએણાં	વહાણું	વસ્તુના
દીસે	દાંત	કુકરે કૂક	ખુણે ખોચરે
આળસ	દાઢ	ધંધે	પીછાં
કરોળીઆ	અણીદાર	વળખું છું	ઊન
મંકોડા	ઝડપથી	પાઠ ૫૪.	ગોઠવી
ઉદોગી	ભિંજાય છે	સાથે	જઈ

ભુરાં	કેશવાળી	ટટીઓ	ઝુમખો
ટપકાં	જાંઘના	ખાડાઓ	ગધેડું
દિવસે	થાપા	કુદાવે	વઘા
ઊડતાં	નકર	ઉપયોગી	ધણી
મેળવતાં	દાખડો	જીવ	સંભાળ
રઝળીને	સપાટ	ખેંચે	અડીઅલ
ધીમે ધીમે	ભોંચ	શિકારમાં	ઠોઠ
ફાયદો	ઝપાટાખંધ	ખરદાસ	મહેનતુ
નુકસાન	વચ્ચે	લગભગ	ધીરજવાળું
વીણી વીણી	દાંત	ત્રીસ	ખરદાસ
સમડી	ચપટા	પાઠ પદ.	કઠ્ઠાગઈ
ખચ્યાં	ભુસું	પ્રાણી	સિવાય
પાઠ પપ.	મઠ	જગુભાઈ	તખેલામાં
પ્રાણીનો	દોડનાઈ	નાળખંધ	ટફું
સુંદર	પાણીદાર	ઉચકી	ખચ્ચર
પુછડી	નીમકહલાલ	વિચાર	ડુંકું
ગરદન	પ્રીતિ	ગધેદાને	ડુંગરા
સુવાળા	ખીકણુ	શેઠે	પાઠ પાઠ.
ચાકતા	શરત	પુછડીને	ગોકળગાથ

તફાવત	પેટ	ઉંચું	ઘેરા
ધડ	પેડું	સૂંધી	ખુલતા
ડોકું	કેડો	ભેયું	પડીકાં
મોડું	નીચલા	સુંવાળી	કીરમજી
મોંમાં	ઢાંચણુ	ટાઢી	પાથડી
ઢાંત	થાપાને	મઝાની	સેલાં
તાળેવું	જાંઘ	ફીકર	ખાયડીઓના
મોઢાને	સાથળ	ધબાકો	સાક્ષી
હોઠ	પાટલીની	સાંભળ્યો	ચઢાવે
હડપચી	તળીડું	સંભળાયો	મેળવ્યો
પાંપણુ	પછવાડે	વસ્તુનું	કેસરીઓ
હમણાં	એડી	જ્ઞાન	તપખીરીઓ
શોંગડાં	ધુટી	ઈદ્રિય	નારંગી
મૂળ	પાઠ પટ.	પાઠ પટ.	જાંબુડો
ત્યાંથી	ઈદ્રિયો	રંગરેજની	કત્યાઈ
વચલે ગાળે	સ્વાદ	કાસમમીઆં	રાખોડી
ઠાંકું	ભણ્યું	સૌથી	ધોળો
હથેલી	ઢાંખું	કપડાં	સમજ્યો
આંગળાં	ડંકું	છુટીને	મૂળ

જોડણીના ટોડજ સરખા

નિયમવાળા શબ્દો

હિવાળી, શિયાળ, શિયાળો. વિખુટા, પિત્તળ,
મિઠાઈ. સિયાઈ. ઢિંગાળ. શિકાર, શિકારી. રિસાળ.
રિસાથ. રિસાણું. મિલણ. કિણા. સિકકો. વિલાઈ.
પગલા. સિસોદી. બિચારો. વિચાર. વિચારી. વિચારું.

૩૬] ગુજરાત પ્રાંતની સાબ ભૂમી યન્ત્રોત્તરમાળા પ્રથમ આના

ઓગ્રાવતા	ઉચ્ચકા	દેશી	રંગાદાર
ગુલાબી	ફાંદી	વાણીઆની	પશુ
પીત્ત ૬૦.	દહાડામાં	છીંટ	પંખીને
હુગાડાં	બનાત	ખાદી	દાંકણુ
ઉધાડો	ફેલેનચ	ખાસ્તો	પરમેશ્વરે
મૂળે	ધોતલી	સેહું	રૂવાં
ડીસ	અંગારખી	ભામદાની	ગરજ
દાદ	ઊગે	જંગલી	માછલાં
ટોચ	કાંતીને	ચામડાનાં	ભીંગડાં
નકાદો	સુતર	ચાદ	શરીરનું

પિએર. બિખારી. નિચાણુ સિવાય. વિચાચ. શિરૌઈ.
હિસામ. નિશાન. નિશાનો. નિશાની. વિદ્યાર્થી. વિશાળ
વિશેષ. વિજ્યા. ઇશાન. પિવાકતો. શિખામણુ.
નિહાળ્યું. શિઆળવાં. નિરધાર.

ધણિઆણી રગિઆમણી. અગિઆર. લોહિઆળું
હોશિયાર.

કુકર. સુદહ. ઉત્તર. ખુદહું. સુક્ષાં. છુટ્ટી. ગુસ્સો.
ઉઘાંગી. ગુચ્છો. સુકુંદ. કુકુંબ. સુધાર. ઉભસ. ઉનાળો
મુવાડી. ગુમાવે. કુહાડી. ઉઠાવી. કુઠાવી. કુવારા.
સુખીડં. સુખીડં. પુરાવી ઉઘાડી. ઉઘાડો. કુખાવી.
જુવાર. કુઠાવે. ગુમાવ્યું. સુકાવ્યું. કુઠાવ્યું. પુષ્કળ.
દુશ્મન. ઉઠાકયો. ઉઠાવવા. કુઠાવવા.

ચીસ. રીસ. ઠીક. શીખ. ઠીલ. પીછ. પીઠ. બીડ.
પીવી. તીજી. દીઠી. મીઠી. લીધી. કીધી.

કૂલ. બૂલ. તૂલ. પૂલ. મૂલ. ખૂળ. ખૂરા. બિન.
દૂર. પૂર. ધૂળ. સૂદ. ભૂલુ. મૂળ.

કઠિન શબ્દો

ખૂટી, તૂટી, ફૂટી, ઊડી, ઊચી, ઘૂમી, પૂરી, સૂણી,
 બૂસી, ઊગી, ચૂસે, મૂખ, સૂર્ય પૂર્વ, ધૂળે, રૂ, રકું,
 ફૂટેલું, ફૂટયું, પૂછયું, બૂખ્યું, ઊઠ્યું, ફૂંટ્યું, ફૂંટ્યું,
 ઊઘે, બૂખે, તૂટેલો, ઝૂંડવી, મૂકેલું, બૂલીશ, ઊગતો.
 પૂરવા, રૂપીઆ, ધૂજતો, બૂલથાપ, ખૂખસુરત.

ચંદ્ર, વંડી, ખંત, તંબુ, જંતુ, ચંબુ, ઘંટ, ગંધ
 ઠંડી, ધંધો, ગંજી, પંડે, ઠંખ, અંધારૂં, ચંદ્રમા,
 રંગેલું, અંજીર, સંતરાં, તંમર, નંખર, છંછેડે, ઠંખીએ
 અંગેડી, સંતાપ, સંદેશો, સંતાડી, સંભાળ, સંઘાત,
 સંકટ, સંતોષ, સંખંધી, સંસાર, કંસાર, કંસારો,
 પંપાળી, લંગડો, ખંતીલા, ઠંકક, હંમેશાં, અંગારા,
 ટં ટં ટં, રંધાઈ, મંકોડો, જંગલ, જંગલી, પંદરમી,
 ખંદીખાતું, રંગદાર, રંગાએલું, ઢંકાએલું, અંગુઠીઆં,
 નંખાવતું, ઢંકશાળ, સંભળાયો, અંગરખી,

પાંચમા ધોરણનો “ મુખ્યગણિત શિક્ષક ” ચાર આના [૩૬

ખાંગ, હાંડી, ગાંડો, ઝાંપો, ખાંધે, ફાંફાં, ભાંગી,
દાંડી, કાંઠો, સાંઠો, ગાંઠો, ઝાંખો, દાંત, જાંઘ,
તાંબુ, લાંબુ, કાંડું, માંદું વાંસળી ચાંદની, આંગણું
બાંધ્યો આંધળો, ચાંચું, ભાંગ્યું, ટાંકણે ગાંગડો,
માંજીએ, સાંકળો, માંજેલું, પાંદડી, હાંગર, ખાંડલું,
રાંધલું, માંજર, પાંપણ, કાંતલું, ઢાંકણ, સાંભળ્યો,
તાંબાકુંડી.

નિંદે, સિંહ, સિંધુ, ઈંચ, ઈંડું, હિંમત, કિંમત,
હિંચોળે, ભિંજલું, ભિંજાય.

વીંછી, સીંચી, છીંટ ચીં ચીં, ઢીંગલી,
ઢીંચણ, ઢીંચકો, શીંગડાં, ભીંગડાં,

ઉંડું, હુંડી, ઉંચકી, કુંવર, યુંજર, હુંકડું, કુંકાય,
હુંકાળું, છુંદાંઈ, યુંગળાઈ, સુંવાળી.

ઊંઘ, હૂંફ, મૂંજ, ઊંહ, ગૂં, ગૂં, જૂંકે, સૂંઘી,

પેંદા, વેંત, ભેંકડો, સેંકડો, પેંતરા, ખેંચાઈ,
ખેંચતાણ.

ભાં, ભાં ભાં, ઢાંગ, પાંક, ચાંટી, સાંપી, સાંપા,
ગાંધતો, ખાંખારો, ઘાંઘાટ

દિશા પિતા, વિષે, મિત્ર ચિત્ર, વિદ્યા, છિદ્રો,
શિખંડ, દિવસ, શિવસંકર,

ઋતુ, સુનું, ભુકું, ભુસું, છુડું, છુટો, સુખો, ગુનો,
ચુરો, ચુલો, જુરો, સુઝો, ખુરું, જુરું, સુખી, સુખી,
સુધી, ધુણી, ખુણા, દુઆ, કુવા, કુટ, પુત્ર, કુકડા,
કુટકા, ઉદય, પુતળી, કુદડી, સુલક, ઉલટ, ઉલટા,
ઉલટું, દુભવો, પુછડી, ઉમર, હુકમ, કુતરું, હુમલો,
કુદકો, ગુલતાં, ઉમદા, ખુરસી, સુગમ, લુગડું, ઉથલી,
ઉખડી, કુમળું સુપડું, ધુસરી, ઉજળો, ભુમખો,
સુતર, પુનેમ, કુટોવ, ઉછેરી, ઉભેલો, ઉતરાણ,
ઉતારીશ, ઉછેરવું, ઉકાળતાં, ઉકરડા, ઉગમણી, ઉપરાંત,
ઉપજાણ, ઉપયોગ, ઉદેસીંગ, ગુજરાન, નુકસાન,
કુટપટી, સુખડીઓ, સુતરાઉ, સુકવશે, સુસહમાન.

ત્રીસ. લીટો. દીઠો. મીકું. તીર્થ. દીધું. સીધું.
લીસું. લીલું. ટીપે. દીસે. ધીમે. પીછાં. નીરું.

મુંબઈ ઇલાકાની બૂઝાળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪૧૧ આના [૪૧

શીખયો. લીડયો. નીમ્યો. ઠીકરું. શ્રીરામ. દીપડો.
નીમેલો. ઢીમણું. છીનવી. કીમતી. શીતળ. તીતર.
કીચડ. જીવડું. ચીકટ. પીરસેલું. પીતરાઈ.
નીમણુક. પીગળતો. કીરમજી. લીલાંછમ. શીખવશે
નીમકહલાલ. ચીતરામણ.

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવાણી.

ચંચુ. તંચુ. જાંચુ. જંતુ. સિંધુ. વાળુ.
દયાળુ. માયાળુ. ગુરુ. ધરૂ. તરૂ. શરૂ. વરૂ. વારૂ.
મનુ. નાનુ. બાનુ. વહુ. બહુ. બેઉ. ઝૂતુ. ધાતુ.
બરતુ. બાપુ. પેદુ. કોલુ. ટકુ. પશુ. ચરાઉ.
ચઢાઉ. સુતરાઉ. મહેનતુ. તમાકુ. આળસુ.

તિથિ. મિનિટ. ટિકિટ । હિંમત. કિંમત.
નહિ, જગપતિ. પ્રીતિ. વનરૂપતિ, ભક્તિ.
ચુક્તિ. જુક્તિ.

ખેડુત બહાદુર. પાટલુન. નિમણુક. હળપુણી.
અઠવાડીઈ. પખવાડીઈ. અભાગીઈ. પગથીઈ.
ખાબોચીઈ.

ઝટ. ઘટ. કાટ. ઘાટ. ફાટ. માટ. વાટ. હાટ.
છીંટ. કુટ. પેટ. ભેટ. લોટ. સપાટ. સ્લેટ. પોપટ.
ગભરાટ. ચળકાટ. રાજપાટ. ખડખડાટ.

ઠઠ. મઠ. પીઠ. જેઠ. શેઠ. ઠોઠ. હોઠ.

ગઢ. ટાઢ. દાઢ. દુઢ.

રત. માત. રાત. લાત. હાલત. હેત. ખંત.
સંપત. અનંત. [વઢ. રઢ. યાઢ. સૂઢ. કેઢ.

જોડાક્ષર.

પરમેશ્વરે, કચું, ભક્તિ. પૃથ્વી, ધર્મશાળા,
ખનાળ્યો, બાંધ્યું, આળ્યો, કયાંથી, ચંદ્રમા, સરજ્યા,
સરજ્યું, બિઠ્યો, વણું, ભ્રમર, પૂર્વે, ચંદ્ર. ભકત,
ધ્યાન, સુહાં, પત્ર, આવણુ, વસ્ર, ત્રીસ, ચૈત્ર,
પર્વ, રસ્તો, પિત્તળનાં, લક્કડ, પુષ્કળ, દ્રાક્ષ,
સજ્જડ, ડાહ્યા, હોસ્ત, બચ્યો, ગાદ્યો, પ્રેમ, ભાગ્ય-
શાળી, વિંધા. પુત્ર, શીખ્યો, વિચાચું, મસ્તીમાં,
પહોંચાડ્યો, જક્કી, બચ્યું, પ્રાણીઓ, અળાણ્યું,
સમળાચું, ઊંઘ્યાં, સુદલ, ભાગ્યે, કરડ્યો, પસ્તાયો,

પહેર્યાં, યત્ન, ફાવ્યો, ભીડ્યો, છઠ્ઠી, નિર્ધાર,
ચક્રમિલ્લુ, કચ્છ, ઠરાવ્યા, મિલ્લુ, ઠર્યાં, કિડલો,
ચક્રર, રહ્યો, થાક્યો, ઉઠાડ્યો, દૃઢ, છુટ્યો, જામ્યો,
પાળ્યું, મિત્ર, અધું, સ્વાદે, ધાન્ય, ભાંગ્યું, દોડ્યો,
ફૂટ્યું, પસ્તાયો, જણાવ્યો, દાખ્યો, ક્યારે, ઠંદા,
કલેશ, રામચંદ્રજી, ઠપાલુ, શ્રીરામ, કૌશલ્યા,
પૂર્વ, જિગ્યો, ઇચ્છા, માર્યાં, ગણુકાયું, સર્વે, રાખ્યું,
વળ્યું, પ્રધાન, મંગાવ્યા, વિચાર્યું, આશ્ચર્ય, વિદ્યાર્થી,
મૂર્ખ, ઈશ્વર, જન્મ, ગુસ્સો, પસ્તાઈ, પસ્તાય,
ગાર્ડ, સ્ટેશન, સોંપ્યો, પાળ્યો, નવાડ્યો, જણાવ્યું,
ફેંક્યું, કેળવ્યો, બાંધ્યો, વચ્ચે, ખસેડ્યો, ચઢાવ્યો,
ખવડાવ્યા, માન્યો, ચોક્કો, પૂછ્યું, અક્ષા, નીમ્યો,
સાંભળ્યો, ચોકળું, પહેંચ્યા, જડ્યું, અર્ધી,
ગુમાવ્યો, ત્રણ, કંચું, ઉંચક્યા, ખુલ્લું, ખગાડ્યું,
ખન્યો, નિહાળ્યું, કયો, કહ્યું, ભૂખ્યો, વેચ્યો,
લજવ્યું, દોડ્યું, ઝાડ્યું, ભૂખ્યું, ભર્યાં, સોંપ્યું,
ભટ્ટી, ચાંપ્યા, દાઝ્યું, આણ્યો, રડ્યું ખડ્યું, આપ-
કર્મી, પરણાવ્યો, તીર્થ, છોડ્યું, લરકર, પ્રાર્થના,
દુશ્મન, ભેટ્યા, મેળવ્યું ચર્ચો, કુલાવ્યું ઉતર્યો,

૪૪] ગુજરાત પ્રાંતની સાઠ બૂબની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના

બૂધો, ધ્રુજતો, પહેર્યો, વર્ગ, સ્ત્રી, અર્ધા, ચોકખાં,
રસ્તો, સસ્તું, વસ્તુ, વસ્ત્યાં, પ્રભુ, સરભળ્યાં,
સૂર્ય, રહેણ, વતસ્પતિ, પક્ષિ, પશ્ચિમ, ઉત્તર,
સ્ત્રેષ્ટ, વિજ્યા, મધ્ય, મુકાબુ, બંદોબસ્ત, બેઠકું,
માસ્તર, હાજાર, ઈશ્વર, લક્ષ્મણ, નિર્દય, છિદ્રો,
સિક્કા, સસ્તું, અતર, અત્ર, લઈ, કપારા, કચારડા,
તત્કાળ, બગાડકું, હુતર, ઉઘોગી, નાખ્યા, પ્રીતિ,
ત્રીસ, ટકું, ખચ્ચર, ઇદ્રિયો, સાંભળ્યો, કત્થાઈ,
વત્તા, બાસ્તો.

મળતા બેડાક્ષર.

—:૦:—

પર્વ, સર્વ, વર્ગ, ગાડં, માર્ગ, તીર્થ, પૂર્વ,
મૂર્ખ, સૂર્ય, કર્મી, અધુ, અર્ધી, ગણકાર્ય, ભર્ય,
અર્ધા, કપાં, માર્યાં, પહેર્યાં, કર્યો, ચર્યો, ઢર્યો,
ઉતર્યો, પ્રાર્થના, વર્ણન, નિર્દય, દર્પણ, વટેમાગું,
ચૈત્ર, પત્ર, પુત્ર, ચિત્ર, મિત્ર, ત્રણ, ત્રીસ, પ્રાણ,
પ્રેમ, ભ્રમર, પ્રધાન, શ્રાવણ, બ્રાહ્મણ, પ્રીતિ, ધ્રુજો,
ધ્રુજતો, ચંદ્ર, ચંદ્રમા, ઇદ્રિયો, વસ્ત્ર, સ્ત્રી,

ચક્રર, નક્રર, હુક્રર, લક્રડ, સજજડ,
ખચર, ખચુ, વચે, સિકકા. જકી, છુટી. કદા.
ટકું. અત્તર. ઉત્તર. ઉત્તમ. પિત્તળ. વન્તા. સાક્ષા.
અક્ષા, મિલ્લુ. કિલ્લા. ખુલ્લું. મુલ્લાં. પક્ષવ.
મુદ્દલ. ગુસ્સો.

અમ. હુમર. જગન્નાથ. લડું. છડું. ભડું. ચિડું.
પત્થર. કત્થાઈ. વિદ્યા. વિદ્યાર્થી. ઉદ્યોગી.
ચોકખાઈ. ગુલ્છો. કચ્છ. ઇચ્છા. વચ્છા. રચો.
ડાચો. કચ્છું. રચું. કલ્યાગર. ભકત. ભકિત. ભુક્તિ.
યુક્તિ. દુશ્મન. લશ્કર.

પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

પરમેશ્વર. ભકિત. પૃથ્વી. બાંધ્યું. ચંદ્રમા.
દયાળુ. હોશિયાર. વર્ણન. જમર. કુટડા. ચંદ્ર.
ધ્યાન. પત્ર. પંખેરું. નક્તુ. આવણુ. વચ્ચ. તિથિઓ.
અશાક. વિખુટા. પિત્તળ. મિઠાઈ. પુષ્કળ. સુતરાઈ.
દ્રાક્ષ. સિપાઈ. કુદડી. કુદતી. સજજડ. ડાલો.
ઠીકરૂં. નિશાન. લગલા. અથડાયું. છુટાઈ. ભાગ્ય-

શાળી, વિદ્યા. શેડાણી વિચાચું. ચોડું. ગધેડું.
 પહોંચાડયો. હાડવેદ. જાકી. હૂંફ. પિવાડતો, વિચાચ,
 સાચવણ, ચાંદની, ઊંધ્યાં, સટકી, રિસાળ, સુદહ
 ભાઈભાંડુ, ઢોંગ, પાટલુન હિંમત, છટ્ટી,
 ચત્ત, ચમદાઈ, કિલ્લો, ચક્કર, ઘૂમી, રથો, ઉઠા-
 કયો, બૂલથાપ, દૂદ, છુટ્ટી. અધું, સ્વાદે, કુડુંબ.
 ધાન્ય. અંગેડી, ધોતલી, દોડયો. કુટેલું. પસ્તાયો.
 ઢીંગલી. ઝૂટવી. ખેંચતાણુ. સહીઅરો, વિવાહ.
 કટ્ટા. કલેશ. દર્પણુ. કૌશલ્યા. ગણુકાચું. દશરથ.
 બ્રાહ્મણુ. વિદ્યાર્થી. મૂખં ધણિઆણી. ઇશ્વર.
 લોહિઆણું. ભાંગીતૂટી, પસ્તાઈ, સ્ટેશન, સંદેશો.
 સોંપ્યું. દુઃખ, હુંફાણું ગોઠવણુ. સિસોટી. મિનિટ.
 હીંચકા. દોરડું. હિંચોળે. ઢીમાણું, ઓઢો. રૈયત.
 નીમણુક. પૂછ્યું. દીકગીરી. ઢેકાદળીઆ. ચોકણું
 ગુમાવ્યું. શિખામણુ. નિહાળ્યું. ખૂબસુરત. બૂખ્યો.
 શીંગડું, ખડખડાટ, ગમરાટ. બઢી. પિએર. તીર્થ
 ઉદેસીંગ. ઓચીંતો. લરકર. તકંગધુમ. દુશ્મન.

ગુસ્સો હંમેશાં. ધ્રુવો. સ્ત્રી. અંગુડીઆં. ધોખણ.
 મહિમા. સિંધુ. સરિતા. રગિઆમણી. સ્થોય. વન-
 સ્પતિ. પક્ષવ. નાગિએર. વિશેષ. શિખંડ. પશ્ચિમ.
 દક્ષિણ. વસ્તુ. સ્ત્રોત. વિજયા. મુકુંદ. કુટપટી. મધ્ય.
 પગથીયે. ટેમલ. ખુરસી. નિચાણુ. ઇશ્વર. ઇશાન.
 અધિકારી. બંદોબસ્ત. ઢેડ. તલાટી. મારતર. ટપાલી.
 ગેરહાજર. દાકતર. ઘોંઘાટ. લક્ષણુ. ટિકિટ. મિનિટ.
 નિર્ઘ. જંતુ. છિદ્રો. તાંબાકુંડી. કથરોટ. સિક્કા. ટંક-
 શાળ. ધાતુ. મેળવણી. શિરોધ. ચળકાટ. પાંદડી.
 મુગંધ. ધુપેલ. ઉપલાણુ. સાદડી. ગુન્છો. સળંગ.
 ઢબરાં. અથાણું. કૌવતવાળું. આળસુ. હળપુણી. ધુસરી.
 ખિન્ન. સંતોષ. લઠ્ઠ. ઉત્તર. ઉત્તમ. ઢાંકણું. અગિઆર.
 શિઆળવાં. તત્કાળ. ધુણી. રક્ષણુ. હુન્નર. ઉદ્યોગી.
 ભિંજતું. તણખણું. નીમકહલાલ. પ્રીતિ. ટટ્ટીઓ.
 કુદાવે. અડીઅલ. કહ્યાગર. કાંડું. પેદુ. લીંચણુ.
 ઇદ્રિયો. ધબાકો. જ્ઞાન. સાહ્યા. જાંબુડો. કથાઈ.
 ધ્રુજે. ફલાનલ દોશીવાણીઆ. ઢાંકણુ. લીંગડાં.

૨૧. ૨૧. યુનીલાલ દેસાભાઈ શાહ.

સાર્વજનિક દાહરકુલના હેડમાસ્ટર સાહેબ
પોતાના પત્રમાં લખે છે કે: “તમારી જૂઓળની ચોપડી

(સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો ‘ જૂઓળ
શિક્ષક ’) માં શહેરની જલ્લુવાજોગ વિગતો અને સ્થળોનો
સારો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે પરીક્ષા વખતે
તમારી ચોપડી વિદ્યાર્થીઓને લઈ ઉપયોગી થઈ
પડશે.”

શુભરાત ખાંતની સાં ભૂં ની ઝડનોતરમાળા મણુ આના [૪૮

સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના ભૂગોળ શિક્ષક

માટે અભિપ્રાયો.

રે. બા. કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી બી. એ.
એ. રા. ટૂ. કેલેજના માજિ પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

પોતાના તાં ૨૨-૨-૧૫ ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“તમેએ મોકલેલું” સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુ-
કાના ભૂગોળ શિક્ષક” નામનું પુસ્તક જોઇ ગયો છું.
સુરત શહેરની ભૂગોળ શિખવવામાં શિક્ષકકેતે તે
ઉપયોગી થઇ પડશે.”

અશ્વાપિ પદાર ન પહેલી એવી

બીજા ધોરણની સૃષ્ટિજ્ઞાનની પ્રત્યોત્તરમાળા.

જામનગર અને વાંકાનેર સ્ટેટમાં બીજા ધોરણ માટે
ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજૂર થએલા

કાંઠાવાડ એજન્સિની તમામ પ્રાયમરી સ્કૂલોમાં
હનામ અને હાયવેરી બુક તરીકે મંજૂર થએલા

“અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ વ્યાના

તર્કશક્તિનું તાણું ઉઘાડનાર શ્રેષ્ઠ કૃત્તી

“મુખગણિત શિક્ષક” જ છે. માટે જુઓ

જુઓ “મુખગણિત શિક્ષક” ખરીદો

બાળવર્ગનો	૦-૧-૨	ગ્રીન્ન ધો. નો	૦-૨-૨
પહેલા ધો. નો	૦-૧-૨	બોપા ધો. નો	૦-૨-૦
બીજા ધો. નો	૦-૨-૦	પાંચમા ધો. નો	૦-૨-૦

“ભૂગોળ શિક્ષક” તૈયાર છે.

સુરત જિલ્લાનો ૦-૩-૦ | ચેર્મસી તાલુકાનો ૦-૨-૦
સુરત જિલ્લેર તથા ચેર્મસી તાલુકાનો ૦-૩-૦

બાળપોથીથી પાંચમી ચોપડી સુધીના

“ડિક્ટેશન શિક્ષક”

ગુજરાત, મુંબઈપ્રદેશ, અને હિંદુસ્તાનની ભૂગોળની પ્રત્યોત્તરમાળા માંગો

કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપેર—સુરત

